

Peter Cuijpers

David, de geliefde

1 Samuël 16-20

Over David is veel geschreven. Als we zijn leven overdenken, zien we dat hij werd gehaat en geliefd. En bij dit laatste willen we stilstaan. Als we in David een type mogen zien van de Heer Jezus, zijn er voor ons belangrijke lessen te leren uit het leven van de mensen die David hadden liefgekregen. Bij de een zien we dat hij David had liefgekregen uit egoïstische motieven, bij de ander verkilde de liefde, en bij een grote groep was het een puur emotionele aangelegenheid zonder diepgang.

David, de geliefde

David's naam betekent 'geliefde', of 'lieveling'. Hij was iemand die geliefd werd. Op de eerste plaats werd hij geliefd door God, die van hem getuigde dat hij een man naar Zijn hart was (Hand. 13:22). Daarnaast is er sprake van drie personen en van twee groepen van mensen, die hem liefkregen:

1. Saul (1 Sam. 16:21).
2. Jonatan, Sauls zoon (1 Sam. 18:1-3).
3. Geheel Israël en Juda (1 Sam. 18:16).
4. Mikal, Sauls dochter (1 Sam. 18:20, 28).
5. De dienaren van Saul (1 Sam. 18:22).

Sauls liefde voor David

'Zo kwam David bij Saul en werd zijn dienaar. Deze hield veel van hem, en hij werd zijn wapendrager'.

(1 Sam. 16:21)

Saul was vanwege zijn ongehoorzaamheid als koning verworpen door de Here (1 Sam. 15). De Here had zich een andere koning uitgezocht, en dat was David. In 1 Samuël 16 wordt David te midden van zijn broeders gezalfd. Vanaf die dag greep de Geest van de Here hem aan, en was de Geest van de Here van Saul geweken. David werd dus sterker, en Saul werd zienderogen zwakker. Gods Geest had in Sauls leven plaatsgemaakt voor een boze geest, die hem onrustig en angstig maakte. Op aanraden van zijn dienaren liet hij David bij zich roepen, die hem met zijn citerspel rustig moest maken. David gehoorzaamde, en hij werd Sauls dienaar.

Dan staat er geschreven dat Saul veel van hem hield (vs. 21). David genoot zoveel vertrouwen van de kant van Saul, dat hij zijn wapendrager werd. Hij bleef in de dienst van Saul; en zodra de boze geest over Saul kwam, nam hij de citer en speelde. Het citerspel schonk Saul verlichting: hij voelde zich beter, omdat de boze geest van hem week (vs. 22-23).

Sauls liefde was gebaseerd op Davids citerspel, dat ervoor zorgde dat hij zich beter voelde en de boze geest van hem week. Na de overwinning op Goliat (1 Sam. 17), verhuisde David naar het koninklijk paleis en trad hij in dienst van Sauls leger. In de strijd met de Filistijnen boekt hij de ene overwinning na de andere overwinning. Al snel maakt hij promotie en wordt hij door Saul aangesteld over de soldaten (1

Sam. 18:1-5). David wordt uitermate populair en het volk geeft hem meer eer dan Saul: *'Saul heeft zijn duizenden verslagen, maar David zijn tienduizenden'* (vs. 6-7).

Dit is het omslagpunt. Vanaf dat moment slaat Sauls liefde voor David om in haat. Bezeten door de boze geest, gedraagt hij zich als een razende. Verblind door haat probeert hij David met zijn speer aan de wand te spietsen (vs. 8-11). Belangrijk in

deze overdenking is Sauls jaloersheid: '(...) aan David hebben zij tienduizenden gegeven, maar aan mij de duizenden; *ook het koningschap zal nog voor hem zijn*' (vs. 8). Zolang David op zijn citer tokkelde was er niets aan de hand, maar toen zijn roem naar grote hoogten steeg, veranderde de liefde van Saul in haat.

Saul staat voor allen die Christus liefhebben, zolang Hij maar voldoet aan *hun* eisen. Als ze onrustig en angstig zijn, moet Hij verlichting brengen. Als ze ziek zijn, moet Hij hen genezen. Als ze in nood zijn, moet Hij hen verlossen etc. Zolang Christus in al hun noden voorziet, is Hij geliefd. Ja, dan houden ze veel van Hem (vgl. 1 Sam. 16:21). Wanneer echter duidelijk wordt dat Christus méér is dan een dienstknecht die in onze noden voorziet, dan slaat de liefde vaak om in vijandschap. Een treffend voorbeeld hiervan vinden wij in Johannes 6. De dag na de wonderbare broodvermenigvuldiging zoeken de mensen Jezus opnieuw op (Joh. 6:1-15). Als Hij hun duidelijk maakt dat zij Hem alleen maar zoeken vanwege de broden, ontstaat er een heftige discussie. In het kort komt het erop neer dat zij in Hem moesten geloven als het ware brood, dat uit de hemel was neergedaald en voor hen in de dood zou gaan. Dan haken ze af en beginnen te mopperen: '*Is Deze niet Jezus, de Zoon van Jozef, Wiens vader en moeder wij kennen?*' (Joh. 6:41-42). Het resultaat was dat vele 'discipelen' Hem de rug toekeerden. Het was over en uit met hun liefde voor Jezus (Joh. 6:60)!

'Ook het koningschap zal nog voor hem zijn'. Deze gedachte beangstigt veel mensen. God heeft Jezus zowel tot Heer als tot Christus gemaakt (Hand. 2:36). Het koningschap komt Hem toe. Straks zal Hij in heerlijkheid over de aarde regeren, maar nu al regeert Hij in het hart van hen die Hem toebehoren. '*Jezus is Heer*', is een van de vroegste geloofsbelijdenissen van de kerk. De heerschappij van Christus over ons leven behoort tot de kern van het zaligmakend geloof (vgl. Hand. 16:31; Rom. 10:9; 2 Kor. 4:5). Onze liefde voor Christus zal vroeg of laat worden beproefd. Dan zal duidelijk worden of wij Hem als Heer in ons hart hebben geheiligd, of dat wijzelf op de troon willen blijven zitten (1 Petr. 3:15).

'Heeft Hij het voor het zeggen in uw hart? Misschien woont Hij daar, maar heeft Hij er ook de leiding?'

Vince Havner

Jonatans liefde voor David

'Terstond, nadat David opgehouden had tot Saul te spreken, werd de ziel van Jonatan verknocht aan die van David; en Jonatan had hem lief als zichzelf.

...Jonatan sloot een verbond met David, omdat hij hem liefhad als zichzelf. Jonatan trok de mantel uit die hij droeg en gaf die aan David, ook zijn wapenrok, zelfs zijn zwaard, zijn boog en zijn gordel'.

(1 Sam. 18:1, 3)

Jonatan, de zoon van Saul, is de tweede van wie wij lezen dat hij David liefhad. Zijn liefde voor David heeft alles te maken met de gebeurtenissen in het Terebintental (1 Sam. 17). De Filistijnen hadden zich daar verzameld om tegen Israël te strijden. Hier zou de beslissende slag geleverd worden. Elke morgen en elke avond trad Goliat, de Filistijnse reus, naar voren en schreeuwde: *'Geef mij een man, dat wij samen strijden'*.

Toen Saul en geheel Israël deze woorden hoorden, werden zij verschrikt en vreesden zeer. Veertig dagen lang tartte de reus de slagorden van Israël en niemand durfde de strijd met hem aan te gaan. Totdat David in de legerplaats verscheen. Met zijn staf in de hand en bewapend met zijn slinger trad hij de Filistijn in de naam van de Here tegemoet en maakte hij een einde aan diens leven.

Wat zich in het Terebintental afspeelde, is een voorafschaduwing van wat in de toekomst zal gebeuren als de koningen van de aarde zich in slagorde opstellen om te strijden tegen de Here en tegen Zijn gezalfde. Ook zij tarten God door te zeggen: *'Laat ons hun banden verscheuren en hun touwen van ons werpen'* (Ps. 2:1-3). Maar God laat niet met Zich spotten: *'Die in de hemel zetelt, lacht; de Here spot met hen'* (vs. 4). Goliat vroeg om een man, en God stuurde een man, namelijk David. Zoals David met Goliat afrekende, zal Christus in de toekomst afrekenen met al de machthebbers en koningen die tegen God en het volk Israël samenspannen (vs. 7-9).

De gebeurtenissen in het Terenbintental spreken dus profetisch van wat straks in Israël zal gebeuren. Maar er zit ook een andere profetische boodschap in verborgen, die nog veel belangrijker is. Goliat is een beeld van Satan. Veertig eeuwen lang heeft Satan God getart en gehoond. Geen mens was in staat deze vijand te verslaan. Maar God had een Man, de zoon van David, die de strijd met hem heeft aangebonden. Op het kruis heeft Hij aan Satan de doodsteek gegeven; daar heeft Hij de kop van de slang vermorzeld (Gen. 3:15). Christus heeft door de

dood hem tenietgedaan die de macht over de dood had, dat is de duivel, en allen verlost die uit vrees voor de dood hun hele leven door aan slavernij onderworpen waren (Hebr. 2:14-15). Zoals David het zwaard van Goliat afnam en hem daarmee doodde, zo heeft Christus de overheden en machten ontwapend en openlijk tentoongesteld, en door het kruis over hen getriomfeerd (Kol. 2:15).

Jonatan had gezien hoe David Goliat had verslagen in de naam van de Here. Vanaf dat ogenblik was hij verknocht aan David, en had hij hem lief als zichzelf. Jonatans liefde was gebaseerd op de overwinning die David had behaald op Goliat. Maar het was hem niet alleen te doen om de overwinning. De verachte herder uit Betlehem was zijn geloofsheld geworden (1 Sam. 17:28). *'Hij had hem lief als zichzelf'*. Dit houdt in dat zijn liefde veel verder ging dan de verlossing waarin hij deelde. Eenieder die inziet dat de Heer Jezus op het kruis de overwinning heeft behaald over de duivel en zijn machten, mag zich verblijden in die overwinning. Maar als het goed is, gaat onze liefde uit naar onze Redder – niet alleen naar onze redding.

Ook hiervan vinden we een illustratie in het Nieuwe Testament. In Lucas 17:11-19 staat beschreven hoe tien melaatse mannen een beroep doen op het erbarmen van de Heer Jezus. Allen worden door Hem gereinigd van hun melaatsheid, maar er is slechts één persoon die terugkeert om Hem te bedanken; en deze was een Samaritaan. Melaatsheid is in de Bijbel een beeld van de zonde. We kunnen stellen dat alle tien mannen blij waren met hun reiniging. Zo zijn wij dankbaar voor de redding van onze zonden. Deze mannen werden niet meteen gereinigd van hun melaatsheid; de Heer had hun opdracht gegeven zich aan de priesters te gaan vertonen. Pas toen ze onderweg waren, merkten ze dat ze gereinigd werden (vs. 14). De Heer vroeg dus geloof van hen toen Hij hen wegstuurde. Ze moesten geloven dat ze onderweg gereinigd zouden worden van hun melaatsheid, anders had het helemaal geen zin zich aan de priesters te vertonen. Dit is belangrijk om op te merken. Zonder geloof kan een zondaar niet verlost worden van zijn zonden. Wie niet gelooft dat de Heer Jezus uit de hemel is neergedaald en voor zijn zonden is gestorven, zal in zijn zonden sterven (Joh. 8:24). Hij blijft als het ware melaats. Alle tien geloofden, maar alleen de Samaritaan keerde terug om Jezus te bedanken. De andere negen waren ongetwijfeld blij met hun genezing, maar daar bleef het dan ook bij!

'Jonatan sloot een verbond met David, omdat hij hem liefhad als zichzelf. Jonatan trok de mantel uit die hij droeg en gaf die aan David, ook zijn wapenrok, zelfs zijn zwaard, zijn boog en zijn gordel'.

(1 Sam. 18:3)

Op initiatief van Jonatan werd er een verbond met David gesloten. Om te laten zien hoe lief hij David had, trok hij de mantel uit die hij droeg en gaf die aan David. Ook zijn wapenrok, zelfs zijn zwaard, zijn boog en zijn gordel gaf hij aan David. Jonatan geeft zich hiermee niet alleen volledig aan David over, maar hij geeft ook te kennen dat de troon aan David toekomt. Wat een contrast met zijn vader! Saul was jaloers op David en wilde tegen elke prijs aan zijn troon vasthouden. Alleen al de gedachte dat het koningschap voor David zou zijn, maakte hem razend. Bij Jonatan is geen sprake van jaloezie. Het verbond dat hij met David sloot, was een daad van liefde – niet gedwongen, maar uit vrije wil.

Jonatan is het voorbeeld van een gelovige die dankbaar is voor het werk dat Christus op het kruis volbracht heeft. Jezus is niet alleen zijn Verlosser, maar ook zijn Heer. Door afstand te doen van mijn 'troon', plaats ik mij onder de heerschappij van de Heer Jezus. Het koningschap komt immers Hem toe! Jonatan legde heel zijn hebben en houden neer aan de voeten van David. Paulus achtte wat winst voor hem was om Christus' wil schade (Fil. 3:7-10). Johannes de Doper had maar één verlangen: *'Hij moet meer, maar ik moet minder worden'* (Joh. 3:30). Hoe staat het met mijn liefde voor de Heer Jezus. Durf ik het aan met Hem een liefdeverbond te sluiten? Heb ik mij al voor Hem ontwapend? Heb ik afstand gedaan van mijn 'troon'? Allemaal vragen die een graadmeter zijn voor onze liefde tot de Heer Jezus.

David had nog een lange weg van smaad en lijden te gaan vóórdat hij kon plaatsnemen op de troon. Toen de situatie aan het hof onhoudbaar werd, en hij moest vluchten voor Saul, keerde Jonatan terug naar de stad (1 Sam. 20:43). Zijn liefde voor David was er niet minder om geworden, maar hij kon het niet opbrengen om David te volgen in zijn verwerping. Degenen die David volgden in zijn verwerping, zijn helden geworden. In 2 Samuël 23 staan hun namen en daden genoteerd, maar de naam van Jonatan wordt niet vermeld. Zeker, hij was een held (vgl. 1 Sam. 14:1-15), maar hij behoorde niet tot Davids helden!

Veel christenen gaan ver in hun liefde voor de Heer Jezus, maar niet allen zijn bereid Hem te volgen in Zijn verwerping en lijden. Laten wij onszelf beproeven en de oproep van Paulus ter harte nemen: *'Lijd mee verdrukking als een goed soldaat van Christus Jezus. Niemand die als soldaat dient, wikkelt zich in de zorgen van het leven, opdat hij hem behaagt die hem in dienst genomen heeft'* (2 Tim. 2:3-4).

De liefde van geheel Israël en Juda voor David

'Toen Saul zag, dat hij zeer voorspoedig was, werd hij bang voor hem; maar geheel Israël en Juda hadden David lief, daar hij aan het hoofd van hen uittrok en terugkwam'.

(1 Sam. 18:15-16)

Davids voorspoed maakte Saul bang. Hij zag zijn eigen troon wankelen en vreesde dat het koningschap voor David zou zijn (1 Sam. 18:8). Geheel Israël en Juda hadden David echter lief. Ook hier staat vermeld waarom het hele volk David liefhad: '(...) *daar hij aan het hoofd van hen uittrok en terugkwam*'. David was hun held, een geweldige strijder. In de strijd trok hij aan het hoofd van hen uit en was hij in de voorste linies te vinden. Geen vijand was tegen hem bestand; keer op keer behaalde hij de overwinning en kwam hij heelhuids terug.

De Heer Jezus is de strijd aangegaan tegen de duivel en zijn machten. Hij is het huis van de sterke binnengegaan en heeft de duivel gebonden en hem van zijn huisraad beroofd (Matt. 12:29). Demonen werden uitgedreven, zieken werden genezen en doden werden opgewekt. In Matteüs 21 staat de intocht van Jezus in Jeruzalem beschreven. Evenals bij David was het volk euforisch: *'Hosanna voor de Zoon van David! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Hosanna in de hoogste hemelen!'* (Matt. 21:9). Jezus was de volksheld, maar nog geen week later riep het volk: *'Laat Hij gekruisigd worden!'* (Matt. 27:22). *'Volksgunst is ijdelheid'*, leert ons de wijze Prediker (Pred. 4:13-16). Het ene moment is het *Hosanna*, en het andere moment is het: *Kruisig Hem!*

De liefde van het volk Israël voor David was ook heel betrekkelijk. Zolang hij aan het hoofd van hen uittrok en terugkeerde, was hij de gevierde man. Maar toen hij voor Saul moest vluchten, liet het volk het massaal afweten. Slechts een handjevol mensen met problemen voegden zich bij David (1 Sam. 22:2). En toen hij de inwoners van Keila uit de macht van de Filistijnen bevrijdde, werd hij – als dank – door zijn eigen stamgenoten verraden (1 Sam. 23:1-13).

We kunnen vaststellen dat de liefde van het volk voor David zeer oppervlakkig was. Het was een euforische liefde, die weinig diepgang kende. Het ene moment was hij de gevierde man en het andere moment werd hij door zijn eigen volksgenoten verraden. Oppervlakkige liefde houdt geen stand. Ze is te vergelijken met het zaad dat op rotsachtige bodem valt (Matt. 13:5-6; 20-21). Het heeft niet veel aarde, en dus geen diepgang. Het is liefde die voortspruit uit emoties; terstond is ze er, en net zo snel is ze weer verdwenen!

Mikals liefde voor David

'Toen evenwel de tijd was aangebroken, dat Merab, de dochter van Saul, aan David zou worden gegeven, werd zij aan Adriël, de Mecholatiet, tot vrouw geschonken. Mikal echter, de dochter van Saul, kreeg David lief'.

(1 Sam. 18:19-20)

Saul had David beloofd dat zijn oudste dochter, Merab, hem tot vrouw gegeven zou worden. Echter op één voorwaarde: dat hij de oorlogen van de Here bleef voeren. Met dit listige plan hoopte Saul dat David op het slagveld door de Filistijnen gedood zou worden, en zij dus het vuile werk voor hem zouden opknappen (vs. 17). Toen dit plan echter mislukte, hield hij zich niet aan zijn woord. Merab werd aan Adriël, de Mecholatiet, tot vrouw geschonken.

Toen de oudste dochter van Saul niet meer beschikbaar was, verscheen er iemand anders op het toneel: Mikal, Sauls jongste dochter. Zij had haar oog op David laten vallen en kreeg hem lief. Dit was muziek in de oren van Saul. Opnieuw zette hij een dochter in om een einde te maken aan het leven van David. Zij mocht Davids vrouw worden, maar de voorwaarden werden aangescherpt. De bruidsprijs die David moest betalen, bedroeg honderd voorhuiden van Filistijnen (vs. 20-25). David stemde hiermee in. Binnen de kortste keren bezorgde hij Saul de gevraagde voorhuiden. Niet de gevraagde honderd, maar tweehonderd; dus het dubbele aantal. Sauls plan was opnieuw mislukt, en hem restte niets anders dan zijn dochter Mikal uit te huwelijken aan David (vs. 26-27). Eindelijk had hij begrepen dat de Here met David was. Voor de tweede keer staat er geschreven dat Mikal, de dochter van Saul, David liefhad (vs. 28).

In 1 Samuël 19 lezen we vervolgens dat Saul alles in het werk stelde om David te doden. Hij stuurde boden naar het huis van David om het te bewaken en hem 's morgens te doden (vs. 11). Mikal kreeg dit mee en stelde haar man ervan op de hoogte. Dezelfde nacht nog hielp ze hem om te vluchten, zodat hij aan een gewisse dood ontkwam. Toen David gevlucht was, bedacht Mikal het plan de terafim, een huisgod, op het bed te leggen, zodat het leek alsof David onder het kleed lag te slapen. Maar al snel kwam aan het licht dat Saul door zijn eigen dochter was bedrogen. Hij riep haar ter verantwoording, en ze antwoordde: *'David heeft me met de dood bedreigd als ik hem niet zou helpen'*. Met deze leugen redde zij haar leven, maar kwam er een smet op David te liggen. Uit wraak werd Mikal door Saul uitgehuwd aan Palti, de zoon van Laïs, uit Gallim (1 Sam. 25:44). Jaren later, toen David koning was geworden over Juda, vorderde hij zijn vrouw terug en werden zij met elkaar herenigd (2 Sam. 3:14). Hun relatie is echter

nooit meer geworden wat het eens was. De geestelijke verwijdering tussen hen werd zichtbaar, toen David de wens in zijn hart kreeg om de ark terug te brengen naar Jeruzalem. Toen Mikal haar man zag huppelen en dansen voor het aangezicht van de Here, verachtte ze hem. Het laatste wat we van haar lezen, is dat ze kinderloos bleef tot de dag van haar dood (2 Sam. 6:16, 20-23).

Mikal bewees haar liefde voor David door hem te helpen bij zijn vlucht. Maar evenals haar broer Jonatan kon zij het niet opbrengen om samen met David te vluchten en te delen in zijn verwerping. Zij bleef alleen achter, en redde haar leven door David in een kwaad daglicht te stellen. Tijdens de periode van Davids verwerping werd zij de vrouw van een andere man, Palti. Pas toen David koning over Juda was geworden, werd ze weer herenigd met haar man. Over haar liefde tot David wordt niet meer gesproken. Integendeel, er wordt gezegd dat zij hem in haar hart verachtte, omdat hij zich voor het aangezicht van de Here gering had gedragen (2 Sam. 6:16). Dit wekte het misnoegen van de Here op, zodat Hij haar baarmoeder sloot en ze kinderloos bleef tot de dag van haar dood.

Zoals bij velen begon haar relatie met David goed, en eindigde die slecht. Van de eerste liefde was weinig of niets overgebleven (vgl. Openb. 2:4). Haar liefde voor David begon barsten te vertonen, toen ze hem vals beschuldigde om op die manier haar eigen leven te redden. Dit kan ons allemaal overkomen! Denk maar aan Petrus, die de Heer tot driemaal toe heeft verloochend om zijn eigen leven te redden. Het verschil tussen Petrus en Mikal is dat Petrus hierover berouw had en bitter weende (Luc. 22:54-62). Van Mikal lezen we nergens dat ze hierover enig teken van berouw heeft getoond. De barsten in haar liefde voor David werden nog groter, toen ze de vrouw werd van Palti. Hoe pijnlijk moet dit zijn geweest voor David.

Om haar eigen leven te redden, heeft Mikal met dit huwelijk ingestemd. Als we ervan uitgaan dat zij David werkelijk heeft liefgehad, heeft ze tot haar hereniging met David toneel gespeeld. Geen moment is ze bereid geweest haar leven voor David te geven. Hoe anders was Davids liefde voor haar! Om de bruidsprijs te kunnen betalen, heeft hij zijn leven voor haar gewaagd. Honderd Filistijnse voorhuiden waren voldoende; maar zijn liefde voor haar was zo groot, dat hij tweehonderd voorhuiden bezorgde. De bruidsschat die de Heer Jezus voor de Gemeente heeft betaald, is Zijn eigen leven (Ef. 5:25). De liefde van David voor Mikal is in percentages uit te drukken: 200%. De liefde van de Heer Jezus voor u en mij is onmetelijk groter, en kan niet in percentages worden uitgedrukt.

Mikal had David lief, maar in haar liefde was ze niet trouw tot de dood (vgl. Openb. 2:10). Bij het binnenbrengen van de ark laat Mikal haar ware gezicht zien.

Nadat David de ark heeft binnengebracht, gaat hij huiswaarts en komt Mikal hem tegemoet. Voordat hij ook maar een woord heeft kunnen uitbrengen, valt ze tegen hem uit: *‘Wat een eer heeft de koning van Israël zich thans verworven’*. Zij verachtte David, omdat hij ten aanschouwen van het volk in zijn linnen lijfrok voor het aangezicht van de Here had gehuppeld en gedanst. Dit was een koning niet waardig! Evenals haar vader Saul bekommerde zij zich niet om de ark van God (vgl. 1 Kron. 13:3). Zij was dan ook afwezig toen de ark feestelijk werd binnengehaald. Van een afstand heeft ze letterlijk en figuurlijk vanuit de hoogte op de feestende menigte neergekeken (2 Sam. 5:17). Hier zien we hoe groot de breuk tussen haar en David was. In plaats dat zij zich met David verblijdde over dit hoogtepunt in zijn leven, verachtte ze hem.

De vreeze des Heren was Mikal volkomen vreemd, en dit bleek toen David de ark naar Jeruzalem overbracht. In dit opzicht leek ze als twee druppels water op haar vader. Ze wordt dan ook steevast ‘de dochter van Saul’ genoemd. Zoals Saul een beeld is van het vlees, is Mikal een beeld van een vleselijke christen. Heel het feestelijke gebeuren rond het binnenhalen van de ark was aan haar niet besteed; daar bekommerde ze zich niet om. De ark is een beeld van de Heer Jezus. Als we het binnenhalen van de ark in het licht van het Nieuwe Testament bezien, was David er alles aan gelegen om de Heer Jezus de plaats te geven die Hem toekomt. Een vleselijke christen bekommert zich niet hierom. Hij vindt het bijvoorbeeld overdreven dat gelovigen elke zondag het Avondmaal vieren en op die manier stilstaan bij het lijden en sterven van de Heer. Moet dat nu elke zondag, één keer in de maand is toch voldoende!?

Samenvattend kunnen we zeggen dat Mikals liefde niet bestand was tegen de druk van buitenaf. Vanaf het moment dat David moest vluchten, tot op hun hereniging, heeft Mikal toneel gespeeld. Keer op keer heeft ze David verloochend zonder enig berouw hierover te tonen. En toen David op zijn troon zat, meende ze hem te kunnen voorschrijven hoe hij zich als koning moest gedragen. God heeft dit zo hoog opgenomen, dat zij kinderloos bleef tot de dag van haar dood. Dit is een waarschuwing voor allen die Jezus als Heer belijden. Laten we niet toneelspelen voor de wereld die Hem verworpen heeft. Als we Hem liefhebben, is er tijdens Zijn afwezigheid geen plaats voor ‘een andere man’ in ons leven (vgl. 2 Kor. 11:2). Ook hebben wij Hem niet voor te schrijven hoe Hij Zich als Koning dient te gedragen. Het koningschap komt Hem toe, en het zou ons sieren als we ons daarmee niet bemoeien!

Als de liefde voor de Heer Jezus verkilt, is dit te merken in ons leven. We zijn afstandelijk en cynisch geworden. Dit kan zich uiten door afgunst en kritiek op medegelovigen, die God op een manier eren die ons niet aanstaat. Mikal is een

beeld van een vleselijke christen. Zulke christenen zijn hoogmoedig en hebben op alles en iedereen kritiek. Ze weten het altijd beter, maar als ze niet tot inkeer komen, blijven ze geestelijk gesproken onvruchtbaar tot de dag van hun dood!

De liefde van Sauls dienaren voor David

'Tevens beval Saul zijn dienaren: Spreekt in het geheim tot David: zie, de koning heeft een welgevallen aan u en al zijn dienaren houden van u; nu dan word des konings schoonzoon'.

(1 Sam. 18:22)

Saul wist dat zijn dienaren David liefhadden. In zijn sluwheid worden zij door hem gebruikt om David over te halen met zijn dochter Mikal te trouwen. Gehoorzaam doen de dienaren wat hun is opgedragen (vs. 23). Zij werken dus mee aan Sauls plan om David om het leven te brengen. Nu kunnen we dit afdoen als onwetendheid of naïviteit, maar in 1 Samuël 19:1 wordt hun onomwonden duidelijk gemaakt wat Saul van plan was. David moest gedood worden! In het vervolg van dat hoofdstuk zien we dat het Jonatan was, die David waarschuwde en die het voor hem opnam tegenover zijn vader. De dienaren zwegen in alle toonaarden! In 1 Samuël 22 weigerden zij de priesters van de Here te doden (vs. 17). Hieruit kunnen we opmaken dat zij God vreesden; dit durfden ze niet aan. Maar toen de Edomiet Doëg de priesters afslachtte, stonden ze erbij en keken ernaar (vs. 18vv.)!

De dienaren van Saul blonken uit in halfslachtigheid. Ogenschijnlijk bezaten zij godsvrucht, maar de kracht daarvan verloochenden zij (2 Tim. 3:5). Ze hielden van David, maar niemand van hen koos openlijk partij voor hem. Ze vreesden God, maar niemand van hen nam het op voor de priesters toen die werden afgeslacht. En toen David naar Adullam vluchtte, bleven zij bij Saul en kozen zij niet de zijde van David (1 Sam. 22:1-5).

Sauls dienaren kunnen we vergelijken met mensen, die belijden Christus lief te hebben. Ogenschijnlijk bezitten ze godsvrucht; maar wanneer het erop aankomt, laten ze het afweten. De Heer Jezus leert ons dat niemand twee heren kan dienen, want hij zal òf de één haten en de ander liefhebben, òf zich aan de één hechten en de ander verachten (Matt. 6:24). Of we dienen Saul (het vlees), of we dienen David (de Heer Jezus). Wie zegt dat hij de Heer Jezus liefheeft, moet een keuze maken. In de praktijk betekent dit dat hij ervoor kiest de Heer Jezus te dienen en zijn eigen boze vlees te haten.

Heb je Mij lief?

Verschillende mensen zijn onder de aandacht gekomen, waarvan geschreven staat dat zij David liefhadden. En van allen moeten we vaststellen dat ze tekort schoten in hun liefde voor David. We spreken geen definitief oordeel over hen uit, want wie van ons kan zeggen dat hij niet tekort schiet in zijn liefde voor de Heer Jezus? Als de Heer aan ons zou vragen of wij Hem méér liefhebben dan de andere discipelen, moeten wij evenals Simon Petrus antwoorden: *'Ja, Heer, U weet dat ik van U houd'* (Joh. 21:15).

Petrus was bescheiden geworden; hij bevestigde de vraag van de Heer, maar hij stelde zich niet boven de andere discipelen. Hij durfde het woord 'liefhebben' (*agapao*) van de Heer zelfs niet in de mond te nemen. Hij zei dat hij van de Heer hield (*phileo*). Wie zichzelf heeft leren kennen, wordt bescheiden. Zo iemand gaat zich niet verheffen boven iemand anders. De vraag die Jezus stelt, is op de man af: 'Heb je Mij lief?' Het is aan ons om deze vraag eerlijk te beantwoorden.

Oude Sporen 2015

